

▶ Alueraporttien yhteenveto Syksy 2007

ALUERAPORTTIEN YHTEENVETO

Suhdannenäkymät

Pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana ovat kaikilla tutkimusalueilla saldolukujen¹ mukaan positiivisia (koko maan saldoluku +31). Alueittain tarkasteltuna parhaat suhdannenäkymät ovat Päijät-Hämeessä (39 %), Kymenlaaksossa (36 %) ja Kainuussa (36 %). Suhdannenäkymät ovat puolestaan heikoimmat Kanta-Hämeessä (21 %), Pohjois-Karjalassa (26 %), Pohjois-Pohjanmaalla (27 %), Pohjanmaalla (27 %) ja Keski-Suomessa (27 %). Yleiset suhdannenäkymät ovat parantuneet viime kevään tilanteesta eniten Kainuun ja Etelä-Savon alueilla sijaitsevilla pk-yrityksissä. Yleiset suhdannenäkymät ovat heikentyneet eniten viime kevään tilanteesta Pääkaupunkiseudun, Keski-Pohjanmaan ja Lapin pk-yrityksissä.

Osatekijöittäin tarkasteltuna suhdannenäkymät koko maassa ovat lähimmän vuoden aikana positiivisia lähes kaikilla alueilla. Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenveto suhdannenäkymien saldoluista alueittain.

Taulukko 1: Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua

SUHDANNENÄKYMÄT OSATEKIJÖITTÄIN Saldoluvut Jakso 2/2007	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto- kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vakavaraisuus	Tuotekehitys- panostukset
ALUE									
Helsinki	51	22	13	11	13	40	34	37	25
Pääkaupunkiseutu (pl. Hki)	65	31	20	26	28	42	43	53	26
Uusimaa	49	16	6	9	12	43	26	37	21
Varsinais-Suomi	52	17	9	10	9	39	34	38	17
Satakunta	46	11	14	11	11	32	31	37	16
Kanta-Häme	37	16	0	11	8	30	15	30	4
Päijät-Häme	56	11	19	11	6	27	39	48	19
Pirkanmaa	48	15	5	7	10	39	31	36	15
Kymenlaakso	46	18	4	11	9	43	43	44	14
Etelä-Karjala	51	21	8	2	0	42	31	42	16
Etelä-Savo	60	23	18	9	0	44	29	38	28
Pohjois-Savo	54	20	11	6	7	45	31	37	22
Pohjois-Karjala	41	14	-7	6	1	30	19	28	19
Keski-Suomi	54	24	11	13	5	34	33	35	22
Etelä-Pohjanmaa	52	18	8	9	9	40	32	40	23
Pohjanmaa	44	24	5	12	12	41	23	31	21
Keski-Pohjanmaa	46	19	3	14	16	45	20	26	21
Pohjois-Pohjanmaa	45	15	-1	8	7	39	23	37	12
Kainuu	34	14	12	0	-5	35	24	34	6
Lappi	43	14	-6	9	10	42	32	32	24
KOKO MAA	50	19	8	11	11	39	31	38	20

¹ Saldoluku on suhdannekysymysten positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettu prosenttilukujen erotus. (Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranevat 39 %, huononevat 9 %, saldoluku = + 30 %).

Investoinnit

Koko maassa pk-yritysten investointiodotukset ovat nousseet vuoden 2007 keväästä. Koko maan saldoluku on nyt +8. Alueittain tarkasteltuna investointien arvon nousua odottavien osuus on jonkin verran keskimääräistä korkeampi Päijät-Hämeessä, Etelä-Savossa ja Pääkaupunkiseudulla toimivissa pk-yrityksissä. Vähiten investointien arvon nousua odotetaan Pohjois-Karjalan ja Lapin alueilla.

Pk-yritysten rahoitus

Seuraavan vuoden aikana ulkoista rahoitusta aikoo hankkia neljännes (25 %) koko maan pk-yrityksistä. Alueittain tarkasteltuna suhteellisesti eniten ulkoista rahoitusta seuraavan vuoden aikana aikovat ottaa Päijät-Hämeessä, Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Kanta-Hämeessä ja Etelä- sekä Pohjois-Pohjanmaalla toimivat pk-yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta aiotaan ottaa käyttöpääomaksi sekä kone- ja laitelaaajennusinvestointeihin. Käyttöpääomaksi ulkoista rahoitusta aikovat ottaa eniten Pääkaupunkiseudulla, Etelä-Pohjanmaalla, Kainuussa sekä Lapissa toimivat yritykset. Kone- ja laitelaaajennusinvestointeihin ulkoista rahoitusta aikovat ottaa eniten Päijät-Hämeessä, Etelä-Karjalassa, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla toimivat yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta aiotaan hakea pankista ja Finnveralta.

Pk-yrityksistä yhdeksän prosenttia aikoo hakea rahoitusta pääomasijoittajilta. Keskimääräistä enemmän rahoitusta pääomasijoittajilta aikovat hakea Pääkaupunkiseudun, Etelä-Pohjanmaan ja Lapin pk-yritykset.

Pk-yritysten kehittämistarpeet

Koko maan tuloksia tarkasteltaessa pk-yrityksillä on eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynissä sekä henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Markkinoinnin ja myynnin osalta eniten kehittämistarvetta koetaan olevan Varsinais-Suomessa, Pääkaupunkiseudulla, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla. Henkilöstön kehittämis- ja koulutustarvetta puolestaan koetaan eniten Etelä-Savossa, Satakunnassa ja Pääkaupunkiseudulla.

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet liittyvät koko maassa tyypillisimmin resurssitekijöihin ja kilpailutilanteeseen. Kilpailutilanteeseen liittyvien tekijöiden osalta pahin kehittämisen este on kireä kilpailutilanne. Resurssitekijöistä kehittämisen pahimmiksi esteiksi koetaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus.

Rahoitus on kehittämisen pahimpana esteenä seitsemälle prosentille koko maan pk-yrityksistä. Alueellisesti tarkasteltuna Pääkaupunkiseudulla, Uudellamaalla ja Kanta-Hämeessä toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen jonkin verran suuremmaksi kehittämisen esteeksi kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Rahoituksen saatavuuden kokevat esteeksi muita useammin Pääkaupunkiseudun ja Helsingin pk-yritykset, ja rahoituksen hinnan kokevat esteeksi useammin Pääkaupunkiseudun, Kymenlaakson ja Pirkanmaan. Vakuuksien puute koetaan muuta maata suuremmaksi esteeksi Kainuussa, Lapissa, Varsinais-Suomessa ja Etelä-Karjalassa

Pk-yritysten työllistämisen esteet

Työvoiman saatavuus, kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus ja työn sivukulut koetaan suurimmiksi työllistämisen esteiksi niiden pk-yritysten keskuudessa, joilla on tarve työllistää. Työvoiman saatavuus on keskimääräistä suurempi este Pääkaupunkiseudun, Uudenmaan ja Keski-Pohjanmaan pk-yrityksissä. Kysynnän riittämättömyys on keskimääräistä suurempi este Lapissa, Keski-Suomessa, Uudellamaalla ja Pääkaupunkiseudulla. Työn sivukulut koetaan puolestaan keskimääräistä suurempana esteenä erityisesti Satakunnassa, Etelä-Pohjanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa.

Yrittäjyysilmapiiri ja elinkeinoilmasto

Yrittäjyysilmapiirin osatekijöistä oma kokemus ja kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen koetaan positiivisiksi. Julkisen vallan toimet arvioidaan selkeästi negatiiviseen sävyyn. Kokonaisindeksillä mitattuna yrittäjyysilmapiiriin ovat tyytyväisimpiä Päijät-Hämeessä, Pohjois-Karjalassa, Etelä-Pohjanmaalla ja Lapissa toimivat yritykset. Tyytymättömiä puolestaan ovat Pohjois-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Pirkanmaan ja Satakunnan alueilla toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten tyytyväisyys sijaintikuntaan elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta on alueellisesti laskenut hiukan kevään 2007 tasosta. Tyytyväisimpiä pk-yritykset ovat viihtyisyyteen asuinalueena ja liikenneyhteyksiin. Tyytymättömiä ollaan sopivan työvoiman saatavuuteen, sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön ja elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia pk-yrityksiä on koko maassa 48 prosenttia. Vastaaajista 16 prosentilla ei ole lainkaan kasvutavoitteita. Kasvuhakuisuus on edelleen hieman laskenut kevään 2007 tasosta. Suhteellisesti enemmän näitä yrityksiä on Helsingissä, Pääkaupunkiseudulla, Päijät-Hämeessä ja Pohjois-Savossa. Toiminnan loppumista ennakoivia pk-yrityksiä on suhteellisesti eniten Kanta-Hämeessä ja Etelä-Karjalassa. Koko maassa toiminnan loppumista ennakoi yksi prosentti pk-yrityksistä.

Kasvuhakuisten yritysten tärkeimmät kasvukeinot ovat uusien tuotteiden kehittäminen, myyntiin ja markkinointiin panostaminen kotimaassa sekä verkostoituminen.

Sukupolvenvaihdokset

Koko maan pk-yrityksistä reilulla viidenneksellä on odotettavissa sukupolven- tai omistajanvaihdos lähimmän viiden vuoden sisällä. Alueellisesti tarkasteltuna Pääkaupunkiseudulla, Pirkanmaalla, Etelä-Savossa ja Kainuussa on odotettavissa suhteellisesti eniten sukupolvenvaihdoksia lähimmän viiden vuoden aikana.

Pk-yritysten sähköinen asiointi

Koko maan pk-yrityksistä kahdella kolmesta on tällä hetkellä omat www-sivut ja 13 prosentilla sivut ovat suunnitelmassa. Helsingissä, Pääkaupunkiseudulla, Varsinais-Suomessa ja Keski-Suomessa sijaitsevilla pk-yrityksillä on suhteellisesti useammin omat www-sivut. Pohjois-Karjalassa, Etelä-Savossa ja Kymenlaaksossa sijaitsevilla pk-yrityksillä on puolestaan suhteellisesti harvemmin omat www-sivut.

Noin joka toinen koko maan niistä pk-yrityksistä, joilla on omat www-sivut, ilmoittaa sivuillaan oleva yksityiskohtaista tietoa tuotteista ja palveluista. Neljällä kymmenestä

---

koko maan yrityksestä on sivuillaan lyhyt tai yleisluontoisempi kuvaus palveluistaan. Muun tiedon lisäksi hintatietoja sanoo www-sivuillaan olevan noin kolmannes koko maan pk-yrityksistä.

Pk-yritysten myynti ja markkinointi

Koko maan pk-yrityksistä 72 prosentin kohdalla yrityksen markkinointi ja myynti ovat pääasiallisesti yrittäjän tai toimitusjohtajan vastuulla. Suhteellisesti useimmiten näin on Kainuun ja Keski-Pohjanmaan alueilla. Joka viidennellä pk-yrityksellä koko maassa on puolestaan omaa markkinointi- ja myyntihenkilöstöä. Helsingissä ja Pääkaupunkiseudulla sijaitsevilla pk-yrityksillä on muiden alueiden pk-yrityksiä useammin omaa markkinointi- ja myyntihenkilöstöä.

Keskeisimpänä yrityksen myyntitoiminnan haasteena pidetään uusasiakashankintaa ja nykyisten asiakassuhteiden kehittämistä. Koko maan pk-yrityksistä noin kuusi kymmenestä on tätä mieltä. Lähes puolet pk-yrityksistä pitää myös asiakastarpeiden tunnistamista keskeisenä haasteena.